

MERSİVAN SOSYAL GÖRÜNÜŞ MEMNUNİYETİ ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Yalcın KANBAY

Artvin Çoruh Üniversitesi/ Sağlık Bilimleri Üniversitesi
yalcinkanbay@gmail.com - 0000-0002-8025-9877

Dr. Aysun AKÇAM

Bağımsız Araştırmacı
akcamaysun1@gmail.com – 0000-0001-9428-3942

Dr. Öğr. Üyesi Şenay ÖZTÜRK

Maltepe Üniversitesi/ Hemşirelik Fakültesi
senayozturk@maltepe.edu.tr – 0000-0002-4892-8313

ÖZET

Bu çalışmada, bireylerin sosyal görünümünden memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla Mersivan Sosyal Görünüş Memnuniyeti Ölçeği'nin Türk kültüründe geçerlik ve güvenilirliğinin yapılması amaçlanmıştır. Ölçeğin geliştirilme süreci kapsam geçerliği, yapı geçerliği, benzeşim ve ayrışım geçerliği, güvenilirlik çalışmaları ve elde edilen yapının doğrulanması aşamalarından oluşmuştur. Literatür taraması ve bireysel görüşmeler sonucunda oluşturulan 22 maddelik havuz, uzman görüşü ve kapsam geçerliği analizleri sonrasında 20 maddeye indirilmiştir. Araştırmanın verileri, Google Forms uygulaması aracılığıyla hazırlanan bir linkin sosyal medya ve çevrim içi platformlar üzerinden paylaşılmasıyla toplanmıştır. Veri toplama aşaması sonucu 661 kişiye (AFA için 353 ve DFA için 308) ulaşılmıştır.

Analizler sonucunda 2 faktör ve 10 maddeden oluşan bir yapı elde edilmiştir. Ölçeğin açıkladığı toplam varyans %68,8'dir ve ölçek genelinde hesaplanan Cronbach α güvenilirlik katsayısı .90'dır. "Memnuniyetsizlik" faktörü, 1-5. maddeleri kapsamaktadır. Bu faktör, bireylerin görünüşlerine yönelik eksiklik hislerini ve değiştirme arzularını yansıtmaktadır. Faktörün açıkladığı varyans oranı %53,2, Cronbach's α güvenilirlik katsayısı ise .90'dır. "Memnuniyet" faktörü, 6-10. maddeleri içermektedir. Bu faktör, bireylerin fiziksel görünümüne ilişkin olumlu duygularını ve özgüvenlerini ön plana çıkarmaktadır. Faktörün açıkladığı varyans oranı %15,6, Cronbach's α güvenilirlik katsayısı ise .87'dir.

Ölçek 5'li Likert tipte (1= Hiç Katılmıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum) bir ölçektir. Ölçekte "Memnuniyetsizlik" faktörü ters puanlanmaktadır. Maddelerin toplam puanı, ölçek toplam

puanını oluşturmaktadır ve bu puan 10 ile 50 arasında değişmektedir. Hesaplanan ham puanın 10-100 aralığında standardize edilmesi zorunludur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal görünüş, memnuniyet, geçerlik, güvenilirlik

DEVELOPMENT AND PSYCHOMETRIC EVALUATION OF THE MERSIVAN SOCIAL APPEARANCE SATISFACTION SCALE

In this study, the aim was to develop and examine the validity and reliability of the Mersivan Social Appearance Satisfaction Scale within the context of Turkish culture in order to assess individuals' satisfaction with their social appearance. The scale development process consisted of several stages: content validity, construct validity, convergent and discriminant validity, reliability analysis, and confirmation of the resulting factor structure.

An initial item pool of 22 statements was generated based on a comprehensive literature review and individual interviews. Following expert evaluations and content validity analyses, the item pool was reduced to 20 items. The data for the study were collected using a Google Forms survey link that was disseminated through social media and online platforms. A total of 661 individuals participated in the study (353 for the Exploratory Factor Analysis [EFA] and 308 for the Confirmatory Factor Analysis [CFA]).

As a result of the analyses, a two-factor structure comprising 10 items was established. The total variance explained by the scale was 68.8%, and the overall Cronbach's alpha reliability coefficient was calculated as .90. The first factor, Dissatisfaction, comprises items 1 through 5. This factor reflects individuals' perceived inadequacies regarding their appearance and their desire to change it. This factor alone explained 53.2% of the total variance, with a Cronbach's alpha of .90. The second factor, Satisfaction, includes items 6 through 10 and highlights individuals' positive feelings and self-confidence about their physical appearance. This factor accounted for 15.6% of the total variance and had a Cronbach's alpha of .87.

The scale is a 5-point Likert-type instrument (1 = Strongly Disagree, 5 = Strongly Agree). Items under the Dissatisfaction factor are reverse-coded. The total score is calculated by summing all item scores, resulting in a raw score ranging from 10 to 50. The raw score must be standardized to a range of 0 to 100 for interpretive purposes.

Keywords: Social appearance, satisfaction, validity, reliability